

Motion till riksdagen 2009/10:N288

av **Maria Stenberg m.fl. (s)**

Landsbygdspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en samordnad och helhetsinriktad landsbygds- och glesbygdspolitik.

Motivering

Det är uppenbart att det krävs politiska insatser för att landsbygden ska utvecklas. Staten måste ta sitt ansvar. Självklart är enskildas skaparkraft och initiativförmåga en förutsättning för landsbygdens utveckling och ska uppmuntras och stödjas. Men det räcker inte med marknadskrafter och entreprenörskap om inte samhället skapar goda villkor i form av till exempel en utbyggd infrastruktur – vägar, järnvägar, bredband etcetera.

Det är inte enbart de så kallade tillväxtregionerna som är viktiga för vårt lands utveckling. Landsbygden har också en betydelsefull roll. Det är i landsbygden som vi finner skogen, jordbruket, malmen, och vattenkraften. Vi ska inte ställa stad och landsbygd mot varandra. Sverige ska ses som en helhet där alla delar har behov av varandra för att kunna växa.

På landsbygden finns goda utvecklingsmöjligheter och många människor med initiativkraft och stort engagemang. Det är viktigt att se till att de som bor där har samma villkor för företagande och service som de som bor i tätorter. Det är viktigt för den enskilda företagaren men också för landsbygdsutvecklingen som helhet att det finns möjlighet att kombinera företagande med anställning. Många glesbygdsbor väljer att bli mångsysslare eller kombinationssysselsatta, andra koncentrerar sig helt på det egna företaget. Regelverk och trygghetssystem behöver därför anpassas efter deras speciella villkor. Försämringen av a-kassan gör det svårare att vara mångsysslare och säsonganställd. Rabatten på de sociala avgifterna för småföretagaren har tagits bort. Det drabbar bland annat den gröna näringen.

Fel! Okänt namn på

Jordbruket är en verklig framtidsbransch. Svenska närproducerade livsmedel med mervärde produceras, även biobränsle och annan energi kommer från den svenska landsbygden. En levande landsbygd är en förutsättning för biologisk mångfald och öppna landskap. Sverige har i den växande turistnäringen en enorm tillgång i vacker och spännande och, inte minst, tillgänglig natur. Vår allemansrätt är unik i världen.

Vi måste alltid utgå från de lokala förutsättningarna och de unika möjligheterna när vi diskuterar landsbygds- och glesbygds politik. Om vi ska kunna ta vara på möjligheterna måste vi ta hänsyn till förutsättningarna. En väl fungerande infrastruktur är nödvändig liksom bra och billiga bostäder. Bland annat är det viktigt att fler hyresrätter byggs också på landsbygden. Utvecklingen i stadsnära landsbygd är positiv men i mer avlägsna bygder måste politiken ta sitt ansvar och kompensera brister i tillgänglighet och service.

Barn och ungdomar på landsbygden har en annan situation än barn i städerna. Beslutsfattare måste skaffa sig bättre kunskaper om vad barnen själva önskar sig och tycker att de behöver för att deras liv ska fungera.

Ett annat exempel på att det krävs en helhetssyn i landsbygds politiken är tillgången till telefoner och bredband. Den är idag en förutsättning för en positiv utveckling. Det är särskilt viktigt på landsbygden som sällan kan matcha de större städernas andra kommunikationsmöjligheter. För att företag ska kunna starta, utvecklas och stanna kvar i gles- och landsbygd är goda kommunikationer en nödvändighet

Detta skapar också trygghet för de boende på landsbygden. Närheten via till exempel webbkameror inom hemsjukvården ut till boende ökar möjligheten att kunna se om något har hänt i samband med larm.

Det behövs politiska åtgärder och beslut och att ha landsbygds glasögonen på i alla beslut vi fattar. Vi ser hur den statliga servicen minskar på många håll i landet. Statliga myndigheter centraliseras, vilket bidrar ytterligare till att den statliga närvaron på landsbygden minskar.

Ett annat tydligt exempel på landsbygdsbornas utsatthet är den dramatiska nedläggning av drivmedelsstationer som nu sker runt om i landet. Det är i åtskilliga fall också så att bensinmack och annan handel drivs tillsammans. Med detta kan också möjligheterna att erbjuda offentlig service i anslutning till försäljningsställena försvinna. Detta hotar näringslivet i glesbygden och försämrar människors livskvalitet.

Det behövs ökade satsningar på landsbygds forskningen. Idag upplevs den som tunn och splittrad, som ett forskningsfält som inte har hittat sina former. Det internationella utbytet är mycket viktigt.

I Storbritannien finns så kallad rural proofing. Den innebär att man analyserar hur offentliga beslut påverkar landsbygdens utveckling. Processen ger möjlighet att varna för reformer som visar sig slå alltför hårt mot landsbygden. Denna process bör införas i Sverige. Många politikområden har en landsbygdsdimension. Därför behövs det en samordning mellan Regeringskansliet, departement, myndigheter och regionala och lokala aktörer.

En annan viktig aspekt är det lokala initiativet, det lokala engagemanget och den lokala förmågan till ansvar. Ett ökat lokalt ansvar för landsbygdsutvecklingen kompletterat med utökad samverkan och samordning mellan

Fel! Okänt namn på

myndigheter inom och mellan kommunal och statlig förvaltning ger goda förutsättningar att bidra till nya och framtidsinriktade lösningar på landsbygden.

Detta är ett antal exempel på vad som behöver ske för att landsbygden ska utvecklas. Med bland andra dessa exempel som grund bör regeringen påbörja arbetet med att utforma en landsbygdsolitik som präglas av samordning och en helhetssyn.

Stockholm den 30 september 2009

Maria Stenberg (s)

Billy Gustafsson (s)

Sinikka Bohlin (s)

Lars Wegedal (s)